

§23. Волонтерство в сьогодні й майбутньому

Україна починається з тебе.

*В'ячеслав Чорновіл,
український політик та громадський діяч*

1. Як ти розумієш слова В'ячеслава Чорновола? Яку роль відіграє кожний громадянин / кожна громадянка України у зміцненні держави?
2. Що таке волонтерство? Чи можна займатися волонтерською діяльністю підліткам 14–15 років? Із якого віку можна самостійно займатися волонтерством?

Яку роль відіграє волонтерський рух в Україні?

**РАЗОМ
МИ СИЛА!**

Історія волонтерства в Україні — це історія народу, який завжди мав здатність об'єднуватися в скрутних ситуаціях. У всі часи — від козацької доби до Майдану й повномасштабної агресії з боку рф — ми не чекали, доки хтось прийде на допомогу. Ми самі гуртувалися, щоб спільно побороти негаразди.

Волонтерство в Україні має свої особливості. В інших країнах до волонтерства приходять зрілі люди, в яких налагоджений побут і багато вільного часу. У нашій країні волонтерами найчастіше стають молоді, активні люди. Держава підтримує прагнення молоді надавати безкорисливу допомогу — сфера волонтерства включена до державної стратегії “Молодь 2020–2030”.

Волонтерський рух — це добродійна робота на засадах неприбуткової діяльності, без заробітної плати, без кар'єрного просування, заради добробуту й процвітання громади та суспільства загалом.

В умовах війни головне для волонтерів — забезпечення ЗСУ амуніцією, військовим приладдям, ліками; евакуація, перевезення й допомога біженцям, людям, постраждалим від війни; пошук зниклих; порятунок тварин, пошук притулків для них. Також волонтери можуть надавати безоплатну допомогу за фахом. Це може бути психологічна підтримка, пошиття спеціальної амуніції для військових чи одягу для поранених

бійців, навчання або надання медичної допомоги, приготування обідів. Волонтерською може бути й фізична праця.

3. Розглянь інфографіку. Яку інформацію, розміщену в ній, ти вважаєш найбільш значущою для розуміння волонтерства? Які напрями волонтерства, окрім зазначених в інфографіці, ти знаєш?

✧ Створи візуалізацію з вашими афірмаціями у вигляді плаката або інфографіки.

Які є напрями волонтерства?

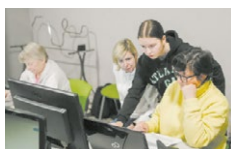
Нині волонтерський рух в Україні став вагомим чинником суспільного добробуту. Проте діяльність волонтерів — це не тільки допомога військовим. Ти можеш спробувати себе в будь-якому з напрямів волонтерства. Опис деяких із них розміщено в таблиці.

Екологічне волонтерство: проведення екологічного моніторингу, діяльність з екологічного відновлення, захист і порятунок тварин, збирання і перероблення сміття, інформування інших про природне середовище тощо.

Волонтерство в умовах надзвичайної ситуації: допомога в розборі завалів, пошуку зниклих, гуманітарна допомога постраждалим унаслідок надзвичайної ситуації техногенного чи природного характеру, подій під час війни тощо.

Волонтерство в освіті: допомога в навчанні та розвитку людей, які мають обмежений доступ до якісної освіти: навчання, наставництво, тьюторство, організація освітніх подій, створення навчальних матеріалів тощо.

Соціальне волонтерство: допомога людям, що опинилися в складних життєвих обставинах: хворим, самотнім, літнім, людям з інвалідністю, дітям-сиротам, переселенцям, безхатченкам.

Волонтерство в боротьбі за права людини / дитини: захист, підтримка та відстоювання прав людей, які зазнають утисків, дискримінації або несправедливого ставлення до себе.

Волонтерство на спортивних змаганнях: участь у підготовці та проведенні спортивних подій, турнірів, марафонів або олімпіад із метою підтримати організацію заходу, допомогти учасникам і створити позитивну атмосферу для всіх присутніх.

4. Разом з однокласником / однокласницею підготуй репортаж про діяльність волонтерів за одним із напрямів, що їх подано в таблиці на попередній сторінці. Це може бути окремий волонтер, волонтерське об'єднання або фонд. Результати своєї роботи презентуйте в класі.
5. Переглянь сюжет про волонтерів. За яким напрямом волонтерства працюють учасники толоки? Що мотивує волонтерів у їхній діяльності?

Що таке служіння громаді?

В Україні й у всьому світі є волонтери, які працюють над покращенням ситуації в місцевих (територіальних) громадах.

Територіальна громада — жителі, що об'єднані постійним проживанням у межах села, селища, міста, або добровільне об'єднання жителів кількох сіл, що мають єдиний адміністративний центр.

Ця діяльність можлива завдяки ініціативі й участі окремих людей, органів місцевого самоврядування, некомерційних організацій, релігійних об'єднань. Таку форму суспільної активності називають служінням громаді. Це надзвичайно важливо, оскільки в такий спосіб зміцнюється довіра між людьми, виникає відчуття єдності, посилюється громадянська активність і формується здорове суспільство, в якому люди не байдужі одне до одного.

Для тебе служіння громаді так само має низку переваг: ти розвиваєш лідерські якості, вчишся співпрацювати, ухвалювати рішення, знайомишся з різними людьми та їхніми захопленнями. Ти стаєш важливою частиною своєї громади, тебе починають помічати й цінувати. А ще — найголовніше — це приємне відчуття, що завдяки тобі комусь стало легше, тепліше чи радісніше.

Отже, служіння громаді (волонтерство, участь у соціальних проєктах, допомога іншим) — це не лише внесок у розвиток громади, а й інвестиція у власний духовний і професійний розвиток.

Служіння громаді — це добродійна діяльність людей, спрямована на благо суспільства, громади або конкретної соціальної групи.

6. Ознайомся з розповідями підлітків, які вже служать громаді. Чи вважаєш ти таку діяльність значущою для особистого, громадського й суспільного добробуту? У чому саме проявляється така користь?

Як стати волонтером / волонтеркою?

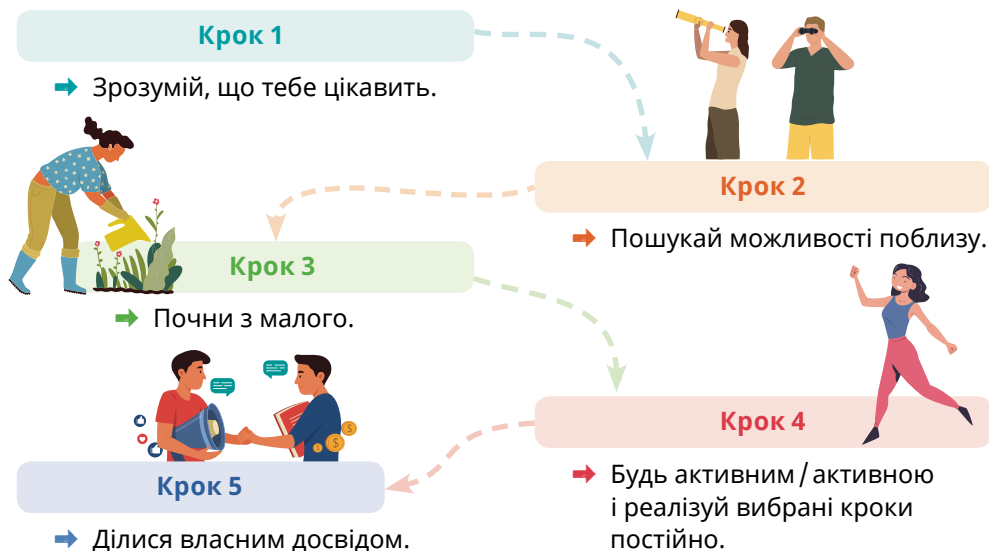
Як ти вже знаєш, волонтером / волонтеркою може стати будь-хто, хто має можливості й бажання послужити іншим людям, своїй громаді, суспільству. Долучитися до волонтерської організації можна за місцем проживання. Для цього треба зареєструватися на спеціальній волонтерській платформі, яка постійно долучає добровольців до роботи та різних корисних зборів. Також українська волонтерська служба щодня публікує актуальну інформацію про волонтерство.

Але за українським законодавством займатися волонтерською діяльністю без обмежень можна з 18 років. Неповнолітні особи можуть бути волонтерами не за всіма напрямками й лише за згодою батьків або осіб, які їх замінюють.

Щоб стати волонтером / волонтеркою, не обов'язково мати посвідчення. Якщо ти допомагаєш іншим на основі сімейних, дружніх чи сусідських взаємин, тоді законодавство не висуває ніяких вимог. Ти можеш долучитися до служіння громаді в будь-якому віці у міру своїх сил і можливостей.

7. Спробуй себе у служінні громаді. Зроби для цього кілька важливих кроків. Сплануй свої подальші дії. Обговори з однокласником / однокласницею свої можливості для сприяння громадському добробуту.

Пам'ятай! Служіння громаді — це шлях до дорослості і справжньої свободи. Ти можеш долучитися не завтра, а вже сьогодні.

8. Послухай пісню про людей, які живуть заради інших.

- ☀ Створи мотиваційний ролик, флаєр або напиши подкаст про волонтерів.
- ☀ Презентуй результати своєї роботи в класі.

1. Волонтерський рух — це добродійна робота на засадах неприбуткової діяльності, без заробітної плати й кар'єрного просування, заради добробуту та процвітання громади та суспільства в цілому. До цього долучаються як окремі особи, так і організації та фонди.
2. Волонтерство в Україні є чинником особистого, громадського та суспільного добробуту. Особливу підтримку з боку держави знаходить прагнення молодих людей і підлітків здійснювати безкорисливу допомогу.
3. Нині волонтерський рух об'єднує людей, які надають різнопланову допомогу. Ти можеш долучитися до помочі військовим, до екологічного, соціального, освітнього волонтерства. Своєрідний напрям волонтерства — служіння громаді.
4. Приєднатися до волонтерської організації можна безпосередньо у своєму населеному пункті, зареєструвавшись на спеціалізованій платформі для волонтерів. Можна також здійснювати таку діяльність самостійно, без реєстрації. Долучитися до доброї справи можна у будь-якому віці, відповідно до інтересів, сил і бажання допомагати.

